

IZKUNTZA ETA GIZARTEA

Gizon/emakumeak, arrokariak menperatuta geratzen asi ziranetik, bizitzako lenengo denboretan utzirik asita, egiten asi ziran gaur daukien altxorra arrazoizko esku-artearen tresneri guztia, eta arlo bakoitzak euki bear dauan berezitasuna edo nortasuna, galtzen dabe gizon/emakumearen naaztutasunezkoen neurrian. Eta berau ziurtatze-ko begitu daigun gizon/emakumeak daukien tresnarik ederrena euren bizitzarako "IZKUNTZA".

IZKUNTZA: gizarteak daukan balio aundienetako tresnea izkuntza da, eta bera da gizarteak indarrak aundienagaz babestuten dauana, aldearantziz izkuntzak eurak babesten dabelako, arrazoiak neurrizkoak izan daitezcan Ludi onen lur gainean.

Baiña gizartearen izkuntza, oso gogai edo gogamen zabala da, orregaitik beren leiñu neurriera croan bear dogu.

Leenengo denboretatik banandu gintzazan, baiña a ta guzti be erriak egin ziran eta onek be naikoa ez ziran lez curen babeserako eskualdetik aberriak, sortu ziran, ekonomia bat, erlejiño bat, izkuntza bat, lan-era bat eta oitura bat gizarte orren sinismenetik lortu ebelako.

Baliteke, giza semea leenengoetatik artoa izateagaitik, gizartearen kalte guztien iturria bera izatea, arrotasunezko bizitza lortzeko, inguruan dagozenak menperatuta egon bear diralako.

Eta orrek esan nai dauana, arro orren edo erri-arro orren bizitzan ibili dan ezberdinezko lekuetatik artu dabezan berezitasunak ezberdiñak dirala: izkuntzan itz ezberdiñak izendatu debezelako; erlijioan be bai; tokiaren berezitasunagaitik beren berezitasuna; orregaitik oituraren berezitasunak ezberdiñak dira aberri artean, eta arrotasunaren menpean dagozan lez, curen aberriaren erritar-tean menperatasuna lortuta, beste erri batzuen menperatasuna gure dabela; adibidez: erromatarrek Europa menperatzen asi orduko, Europaren sarkaldeko edo mendebaleko erdi guztia Euskalduna izan zan, orregaitik geratzen dira euskerazko itzak erreka, mendi, eta errietan, lur guztian (cromagñon).

Erromatarren latiñagaz erritarrak aituteko, naaztetasunezko izkuntz ergel bat sortu zan, iñungo neurririk ez daukana eta zeozer geiago egingo eben ostean agertu ziran leiñu germanoindoeuropearrak ere, azkenean gogoak ugazaba lez geratuta; baiña or daukie zaldar aundi bat gizaldi askotan ezin izan dabena menperatu, orregaitik geratzen da Euskera akats orreik neurrian sartzeko eta gizartearen bizitza zuzentasunera eroateko, okerrak

zuzendu gura ba dira, gure egikerak bakez eta JAINKOA'ren ardurapean iraun dagien.

Baten batek esan dau... "UNA IMAGEN VALE POR MIL PALABRAS".

Zergaitik esango dabe ori...?

Daukien izkuntzak ez daualako mugatzen gauzeari emongura jakon ezaugarria ezaunak izan daitezcan...?

Or!! non agertzen dan menperatzaillearen okerreko ekintza, "ESTOCADA" itz-erroz ez daualako esaten ezertxo be, eta Gaztelarrak orregaitik joan bear dabe irudia begitzera jakiteko zer dan. Baiña "AIZTOKADA" esaten badautsagu ez dogu bear irudirik, gure buruetan, itzak iruditu egiten daualako AIZTOKADA'ren ezaugarria.

Bardin sortzen da astearteko egunakaz: "LUNES", nungo irudrra joan bear zara ikusten jakiteko astearen leenengo egunagaitik gaudela berbetan? Baiña "ASTELEENA" esaten badogu, badakigu astearen leenengo eguna gaitik gagozela berbetan iñungo irudirik ikusi bear barik.

Menendez Pidal'eri 1962 edo 63'an eguerdi baten irratitik entzun neutson, Gaztelera'ri 1971 Euskerazko itz sartu bear jakozala Gaztelera oiñarritzeko.

Orrek esan gura dauana, menperatzaitasunezko indarrakaz beartzen dana, oker geiagoan sartzen dala. Kalte aundiena giza'ren ARIMETAN eginda, arbasoengandik datorren jakitasuna gure erreztasunerako naiztu egiten dalako, gauzak gero ta okerrago egiñaz, gaur sortzen dan lez.

Berezitasunera joan bear dogu Nortasunak zendotzeko zeaztasunean, eta orretarako ez da bear "ESPERANTO"rik giroa geiago okertu daiten, oster a be atzean daukaguzan astarnari begitu baiño gure barriak zuzentzeko. **OR EUSKARA!! BEAR DIRAN ZUZENKETAK EGITEKO.**

Orregaitik EUSKALDUNOK ez lorik artu Munduan dagoan gauza ederrenetarik aundi ez daiten galdu. Beste errientzako argitasunaren bidea ez daiten emendatu edo itzaldu, JAINKOA'ren bideak bereskuratzea gura ba dogu.

**ATUTXA'tar Paul
ZORNOTZA'n 2002'an BAGILLA'ren 3'an**